

Zpráva o plnění cílů projektu VISK 8/B za rok 2009

Název projektu:

**Další rozvoj oborové brány Umění a architektura (ART) –
<http://art.jib.cz>**

Název a adresa žadatele / předkladatele zprávy:

**Knihovna Uměleckoprůmyslového musea v Praze, ul. 17. listopadu 2,
110 01 Praha 1**

Hodnocení plnění cílů projektu

Cíl projektu: Hlavním cílem projektu bylo dále rozšiřovat jak nabídku služeb pro uživatele oborové brány ART, tak i nabídku zdrojů připojených do brány, dále jsme se chtěli zaměřit i na propagaci oborové brány ART. Chtěli jsme umožnit čtenářům jednotlivých knihoven sdružení Virtuální umělecká knihovna (VUK) vzdálený přístup k licencovaným zdrojům připojeným do brány ART, a také jsme chtěli zahájit budování repozitáře digitalizovaných dokumentů pomocí systému Nessos.

Realizováno: do konce roku 2009.

Dostupnost výsledku: oborová brána Umění a architektura (ART) – <http://art.jib.cz>.

Zhodnocení projektu:

Z rozhodnutí MK ČR byly grantové prostředky na projekt kráceny (nebyly poskytnuty finanční prostředky na vytvoření repozitáře digitalizovaných dokumentů), takže naše záměry mohly být realizovány pouze z části. Zaměřili jsme se proto zejména na to, abychom do brány ART integrovali systém pro vzdálený přístup k elektronickým informačním zdrojům zpřístupněným v knihovnách sdružených v oborové bráně ART. Původně uvažovaný software EZproxy od fy OCLC Inc. nebylo možné využít, neboť v průběhu roku se změnila cena produktu a došlo i ke změně licenčních podmínek - licenci by bylo nutno obnovovat každoročně. Proto jsme požádali MK ČR o úpravu našeho projektu a o možnost zvolit náhradní řešení (kopie žádosti i rozhodnutí MK ČR viz příl.). Po získání souhlasu jsme realizovali náhradní řešení, které spočívá v nasazení proxy serveru Squid s rozšířením založeným na (na míru připravených) ICAP proxytech. Oba komponenty jsou opensource, dotační částka byla využita na naprogramování front-endu aplikace v jazyce PHP. Druhou komponentou systému je LDAP server využívající systému OpenLDAP s www rozhraním phpldapadmin. Toto webové rozhraní slouží k administraci uživatelských účtů. Jelikož se volbou náhradního řešení dokončení této části projektu opozdilo, bude fáze ladění a testování pobíhat až v počátku roku 2010. V průběhu realizace se ukázalo, že je třeba zakoupit nový server pro umístění software pro proxy server a LDAP (databázi uživatelů a jejich účtů). Servery provozované UPM (jako koordinátora projektu) jsou vyhrazeny pro provoz knihovního systému, webových stránek a dalších aplikací a nevyhovují kapacitně ani technicky (starší verze operačního systému, problematické zpřístupnění). Dalším důležitým požadavkem byla oddělená správa serveru (nutnost restartů při instalaci apod.) a společné umístění proxy a LDAP serveru na jednom stroji (z bezpečnostních důvodů). Tento server (spolu s nezbytným softwarem a instalací) byl placen ze spoluúčasti grantového projektu a byl umístěn v Knihovně UPM. V rámci spoluúčasti byly také hrazeny všechny platby spojené s provozem oborové brány ART v roce 2009.

Dalším úkolem našeho projektu bylo zapojit do oborové brány Umění a architektura knihovnu Západočeského muzea v Plzni, takže byly provedeny takové úpravy brány ART (SFX a MetaLib), které byly nezbytné v důsledku dalšího přístupujícího člena. Katalog knihovny Západočeského muzea v Plzni byl také připojen do přednastavené skupiny zdrojů Katalog VUK a informace o knihovně i muzeu byly integrovány do ostatních částí portálu ART. Během roku 2009 se dále podařilo pro uživatele brány ART rozšířit nabídku zdrojů o katalog Národní technické knihovny, knihoven Slovenské národní galérie a Slovenského centra dizajnu a do přednastavené skupiny zdrojů Databáze článků a časopisů byla přidána Bibliobáze vědeckovýzkumného pracoviště Akademie výtvarných umění v Praze.

Během roku 2009 jsme se orientovali i na propagaci oborové brány ART – různé propagační materiály jsme odborné veřejnosti poskytli na konferencích či seminářích Knihovny současnosti (Seč u Chrudimi), Seminář muzejních knihovníků (Pardubice), Bibliotheca Academica (Zlín), Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě (Praha). Na této konferenci byl také přednesen příspěvek s názvem Novinky v oborové bráně Umění a architektura (ART). Dále jsme se zaměřili na propagaci služeb oborové brány ART přímo na portálu ART a v jednotlivých knihovnách. Na stránkách oborové brány ART jsme pro návštěvníky zpřístupnili anketu, která zahrnovala 6 otázek (každý měsíc byla vystavena jedna), pomocí kterých jsme se snažili např. zjistit, jaké informace návštěvníci brány ART nejčastěji hledají, jak využívají licencované zdroje apod. Současně je ve všech zúčastněných knihovnách k dispozici dotazník, který navíc zjišťuje, co by chtěli naši uživatelé na portál ART přidat apod. Vyhodnocení bude probíhat po ukončení ankety na portálu ART.

Předpokládáme, že v dalších letech se oborová brána Umění a architektura bude dále rozvíjet a modernizovat své služby. Chceme postupně rozšiřovat nabídku připojených informačních zdrojů, do spolupráce na tvorbě brány ART se mohou zapojit i další knihovny s obdobným zaměřením fondů atd.